

Spis ludności 2021 zmotywuje do potwierdzenia swojej narodowości

zw.lf/wilno-wilenszczyzna/spis-ludnosci-2021-zmotywuje-do-potwierdzenia-swojej-narodowosci

17 grudnia 2020

Fot. EFHR

Okazuje się, że nie. Szczególnie brak wpisów o narodowości mogą zauważyć osoby urodzone po 1990 roku. Warto zatem sprawdzić, jakie nasze dane osobowe są w rejestrach państwowych i czy znajduje się tam wpis o naszej faktycznej narodowości. Jeżeli takiego wpisu brak, a chcielibyśmy, aby tam się znalazł, można to łatwo naprawić – w przypadku większości osób jest to łatwa procedura nie wymagająca nakładu czasu.

Dlaczego warto zadbać o wpis o narodowości?

W zależności od liczby przedstawicieli mniejszości narodowych zależą mogą decyzje polityczne państwa dotyczące tych wspólnot. Im więcej osób, poczuwających się do narodowości np. polskiej czy rosyjskiej potwierdzi to w państwowej bazie danych, tym

większy głos te wspólnoty będą miały przy tworzeniu podstaw prawnych, regulujących codzienne życie – gwarancji edukacji, obsługi i napisów w języku ojczystym, po kwestie oryginalnej pisowni imion i nazwisk.

Czy wpis o narodowości może mieć negatywne skutki?

Art. 37 Konstytucji RL oraz Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych gwarantują obywatelom, którzy przynależą do mniejszości narodowych, prawo do rozwoju swojego języka, kultury i tradycji. Art. 3 Konwencji stanowi też, że każda osoba należąca do mniejszości narodowej ma prawo do swobodnej decyzji o traktowaniu jej jako osoby należącej bądź też nienależącej do takiej mniejszości, a wybór taki lub korzystanie ze związanych z tym wyborem praw nie pociągnie za sobą jakichkolwiek niekorzystnych skutków. Litwa ratyfikowała Konwencję jeszcze w 2000 r., tym samym zadeklarowała zastosowanie zasad Konwencji w litewskich aktach prawnych i odpowiednio też w polityce rządu.

Co zrobić, jeżeli nie zdążę z uzupełnieniem wpisu do rozpoczęcia spisu ludności?

Departament Statystyki zważając na częsty brak danych o narodowości, ale też zdecydowany brak danych o wyznaniu i znajomości języków w rejestrach państwowych zamierza w połowie stycznia uruchomić specjalną ankietę, która ma na celu zebranie danych o składzie narodowościowym mieszkańców, wyznawanej wierze, języku ojczystym i innych umiejętnościach lingwistycznych.

Do zainicjowania tej ankiety przyczyniły się też starania Europejskiej Fundacji Praw Człowieka, która organizowała panele dyskusyjne i spotkania ze specjalistami Departamentu Statystyki, zwracając uwagę, że nowy tryb spisu ludności może nie odzwierciedlać prawdziwych danych o składzie narodowościowym kraju.

Ankieta będzie dostępna w internecie, wypełnić ją będzie mógł każdy chętny. Poza tym, Departament Statystyki zamierza dodatkowo wykorzystać przy tym pracę rachmistrzów, którzy z mieszkańcami skontaktują się też telefonicznie bądź, w zależności od sytuacji, przybędą do ich domów z ankietami. Departament Statystyki o uruchomieniu tej ankiety będzie informował na bieżąco za pośrednictwem mediów.

Czego potrzeba, by wypełnić ankietę internetową?

Osoby, chcące wypełnić internetową ankietę o narodowości, wyznaniu i używanych językach będą mogły to zrobić wpisując przy logowaniu swój osobisty numer identyfikacyjny (lit. *asmens kodas*) oraz numer dokumentu tożsamości.

Jeżeli osoba nie ma dostępu do internetu, ale chciałaby wypełnić taką ankietę i podać dane o swojej narodowości, wyznaniu i używanych językach to może to zrobić telefonicznie – podczas rozmowy z pracownikiem Departamentu Statystyki osoba ta będzie musiała podać swoje dane osobowe do identyfikacji i odpowiedzieć ustnie na zadawane pytania, pracownik Departamentu natomiast zarejestruje te odpowiedzi w ankiecie.

Kolejna szansa – ankieta dopełniająca w kwietniu

Aby dane statystyczne mogły możliwie najdokładniej odzwierciedlić faktyczny skład narodowościowy i wyznaniowy kraju, Departament Statystyki w kwietniu uruchomi dopełniającą ankietę, ale tym razem wybiórczą. Spośród mieszkańców, którzy nie wezmą udziału w pierwszej ankiecie, przy zastosowaniu metodyki statystycznej zostaną wybrani uczestnicy nowej ankiety (ok. 40 tys. osób). Otrzymają oni oficjalny list z Departamentu Statystyki, informujący, że dana osoba została wybrana do udziału w badaniu statystycznym i że w tym celu skontaktuje się z nią rachmistrz. Ankietowanie będzie się odbywało telefonicznie bądź osobiście w domu uczestnika. W trakcie tego badania wybrany uczestnik wypełni taką samą ankietę jaką wypełniali chętni podczas pierwszej tury ankietowania w styczniu-lutym.

UWAGA! Dane o narodowości, podane w obu ankietach statystycznych, nie będą wpisane do oficjalnych rejestrów i państwowych baz danych. Będą służyły wyłącznie w celach statystycznych. Zatem jeżeli jednak osoba chce mieć w oficjalnych rejestrach zapis o swojej narodowości, to powinna to zrobić zgodnie z opracowaną przez EFHR instrukcją: [Wpis o narodowości – instrukcja krok po kroku](#).